

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 27 września 2013 r.

DOLiS/DEC-1045/13/63202,63208

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267), oraz art. 12 pkt 2, art. 22 i art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie skargi Pana A.C., na nieprawidłowości w procesie przetwarzania jego danych osobowych przez Prezydenta W.,

odmawiam uwzględnienia wniosku.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynął wniosek Pana A.C., zwanego dalej Skarżącym, na nieprawidłowości w procesie przetwarzania jego danych osobowych przez Prezydenta W., zwanego dalej Urzędem. Skarżący podniósł, iż cyt.: „Od kilkunastu miesięcy Urząd W. nęka mnie [Skarżącego] żądaniem zebrania i przekazania danych osobowych osób współzamieszkujących ze mną [Skarżącym] i zameldowanych w lokalu, którego jestem najemcą [Skarżący] (...) Mimo złożenia przeze mnie [Skarżącego] dwóch pism w tej sprawie, Urząd W. uchylił się od rzeczowego wyjaśnienia moich [Skarżącego] wątpliwości, zamiast czego posunął się do próby zastraszenia minie i uzasadnienia swoich żądań stwierdzeniami niedopierającymi się na prawdzie (...)”. Skarżący wniósł o cyt.: „(...) przeprowadzenie kontroli prawidłowości procedur dotyczących zbierania i przechowywania danych osobowych przez Urząd W. (...) oraz zasadności ich zbierania i zgodności z Ustawą o ochronie danych osobowych. Wnoszę też o sprawdzenie czy i kiedy zbiór danych osobowych, powstały na skutek gromadzenia wzmiankowanych oświadczeń został zgłoszony do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych. Ponadto zwracam się z uprzejmą prośbą o udzielenie mi [Skarżącemu] informacji, czy rzeczywiście mam [Skarżący] obowiązek zbierać i przekazywać dane osobowe osób ze mną [Skarżącym] współzamieszkujących, zameldowanych w lokalu i czy ponoszę odpowiedzialność w przypadku ich błędnego podania? Czy rzeczywiście zbieranie tego typu danych jest, jak podaje Urząd wyłączone z działania Ustawy o ochronie danych osobowych i czy w konsekwencji tego nie mam prawa do wglądu oraz żądania sprostowania lub usunięcia danych zgromadzonych poza jurysdykcją tej Ustawy?”

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych przeprowadził w przedmiotowej sprawie postępowanie wyjaśniające, w toku którego ustalił następujący stan faktyczny.

1. Skarżący zawarł z Urzędem w dniu [...] umowę najmu lokalu znajdującego się w W. [...].
2. Dane osobowe Skarżącego są przetwarzane przez Urząd w zakresie: imienia, nazwiska, adresu zamieszkania i numeru telefonu w zbiorze pod tytułem „Wykaz najemców, osób, które zamieniły lokal mieszkalny lub użytkowy oraz osób ubiegających się o najem, wykup i zamianę lokali mieszkalnych lub użytkowych w Dzielnicach W.”.
3. Skarżący otrzymał z Urzędu do wypełnienia oświadczenie, w którym miał wymienić osoby zamieszkujące z nim lokal będący przedmiotem najmu.
4. Skarżący pismem z dnia [...] zwrócił się do Urzędu z prośbą o wskazane podstawy prawnej takiego żądania.
5. Pismem z dnia [...] Urząd odpowiedział na pismo Skarżącego informując, iż działa w oparciu o przepisy art. 11 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2005 r., Nr 31, poz. 266 z późn. zm) oraz na art. 688¹ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.). Jednocześnie Urząd wskazał, iż cyt.: „Ustawa o ochronie danych osobowych nie obejmuje sytuacji, w których właściciel lokalu chce uzyskać dane o lokatorach”.
6. Urząd w wyjaśnieniach złożonych przed Generalnym Inspektorem Ochrony Danych Osobowych ustosunkowując się do zarzutów wskazanych w skardze wskazał, iż cyt.: „Podstawą prawną do przetwarzania danych osobowych Skarżącego są przepisy Ustawy z dnia 21-06-2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (min art. 4, 5, 20). Przepisy prawa nakładają na gminę obowiązki jak i prawa skutkujące koniecznością gromadzenia, przetwarzania i aktualizowania podstawowych danych dotyczących lokatorów. (...) Jednocześnie wszelkie wątpliwości Skarżącego, dotyczące przetwarzania jego danych osobowych zostały wyjaśnione w przesyłanej mu przez Urząd W. korespondencji (pismo z dnia [...] oraz pismo z dnia [...])”.

Pismem z dnia [...] (znak: [...]) Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wezwał Skarżącego do wskazania jakiego rodzaju działań żąda on w niniejszym postępowaniu od organu oraz o wskazanie czy w przedmiotowej sprawie doszło do przetwarzania danych osobowych osób współzamieszkujących ze Skarżącym, tj. czy zostały one udostępnione na rzecz Urzędu, a jeśli tak to w jakim zakresie. W związku z powyższym organ poinformował, że w sytuacji, gdy doszło do przetwarzania danych osobowych ww. osób to mogą one stać się stronami niniejszego postępowania lub też udzielić Skarżącemu pełnomocnictwa w tym zakresie. Zgodnie bowiem z art. 32 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267), strona może działać przez pełnomocnika. Pełnomocnikiem strony może być osoba fizyczna posiadająca zdolność do czynności prawnych (art. 33 § 1 Kpa), natomiast w myśl art. 33 § 3 Kpa pełnomocnik dołącza do akt oryginał lub urzędowo poświadczony odpis pełnomocnictwa.

W odpowiedzi na powyższe Skarżący wskazał, iż cyt.: „(...) zgodnie z moją [Skarżącego] wiedzą do takiego przetwarzania doszło, jako że zmuszony zostałem [Skarżący] do podania nazwisk i imion tych osób. Nie mam [Skarżący] jednak pewności czy dane te zostały zarejestrowane przez

Urząd W. (...) Tym niemniej uważam [Skarżący], że doszło również do naruszenia ustawy w kontekście moich [Skarżącego] danych osobowych, albowiem Urząd W. gromadzi imiona i nazwiska osób trzecich w kontekście współzamieszkiwanie ze mną [Skarżącym], co samo w sobie stanowi daną osobową dotyczącą mojej [Skarżącego] osoby. Uważam [Skarżący], że dla zbadania prawidłowości działania organu administracji samorządowej nie jest celowe i konieczne rozszerzanie ilości osób będących stroną w tej sprawie, bowiem istotą rzeczy pozostaje sprawdzenie, czy Urząd postępuje zgodnie z przepisami zarówno co do sposobu gromadzenia danych osobowych, ich zakresu, jak i metod pozyskania”. Jednocześnie do ww. pisma Skarżący nie załączył pełnomocnictwa, o którym mowa w piśmie organu z dnia [...].

Mając na uwadze powyższe, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje.

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (t. j. Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.), zwana dalej ustawą, określa obowiązki administratora danych osobowych, do których należy przetwarzanie danych osobowych z zachowaniem przesłanek określonych w ustawie. Przepisem uprawniającym administratorów danych do przetwarzania danych osób fizycznych, w tym ich udostępniania, jest art. 23 ust. 1 ustawy, zgodnie z którym, przetwarzanie danych jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy spełniona jest jedna z przesłanek taksatywnie wskazanych w tym przepisie. Stosownie do treści powołanego przepisu, przetwarzanie danych jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy: osoba, której dane dotyczą, wyrazi na to zgodę, chyba że chodzi o usunięcie dotyczących jej danych (pkt 1), jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa (pkt 2), jest to konieczne do realizacji umowy, gdy osoba, której dane dotyczą, jest jej stroną lub gdy jest to niezbędne do podjęcia działań przed zawarciem umowy, na żądanie osoby, której dane dotyczą (pkt 3), jest niezbędne do wykonania określonych prawem zadań realizowanych dla dobra publicznego (pkt 4), jest to niezbędne dla wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratorów danych albo odbiorców danych, a przetwarzanie nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą (pkt 5). Katalog przesłanek wymienionych w art. 23 ww. aktu prawnego jest zamknięty. Każda z przesłanek legalizujących proces przetwarzania danych osobowych ma charakter autonomiczny i niezależny. Oznacza to, że przesłanki te co do zasady są równoprawne, a wobec tego spełnienie co najmniej jednej z nich stanowi o zgodnym z prawem przetwarzaniu danych osobowych.

Wskazać należy, iż po stronie Urzędu nie doszło do naruszenia zasad ochrony danych osobowych, albowiem Urząd spełnił przesłankę legalności procesu przetwarzania danych Skarżącego w oparciu o art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych, zgodnie z którym przetwarzanie danych osobowych jest dopuszczalne, gdy jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa. Zgodnie bowiem z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2005 r., Nr 31, poz. 266 z późn. zm), tworzenie warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej należy do zadań własnych gminy. Gmina, na zasadach i w wypadkach przewidzianych w niniejszej ustawie, zapewnia lokale socjalne i lokale zamienne, a także zaspokaja potrzeby mieszkaniowe gospodarstw domowych o niskich dochodach (ust. 2). Stosownie natomiast do art. 21 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy, rada gminy uchwała zasady

wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy. Powinny one określać między innymi wysokość dochodu gospodarstwa domowego uzasadniająca oddanie w najem lokalu na czas nieoznaczony i lokalu socjalnego, kryteria wyboru osób, którym przysługuje pierwszeństwo zawarcia takiej umowy, a także tryb rozpatrywania i załatwiania wniosków o najem lokali oraz sposób poddania tych spraw kontroli społecznej (art. 21 ust. 3 pkt 1, 3 i 5 ustawy o ochronie praw lokatorów).

Ponadto zaakcentować należy, iż w toku prowadzonego postępowania wyjaśniającego Generalny Inspektor ustalił, iż Skarżący zakwestionował również pozyskanie przez Urząd danych osób z nim współzamieszkujących z nim w lokalu będącym własnością W., którego jest on najemcą. W toku postępowania nie przedstawił on pełnomocnictwa do występowania w imieniu tych osób w postępowaniu przed Generalnym Inspektorem. W związku z powyższym niniejsze postępowanie zostało przeprowadzone wyłącznie w zakresie przetwarzania jego danych osobowych przez Urząd.

Odwołując się do regulacji art. 18 ust. 1 ustawy należy zaznaczyć, iż Generalny Inspektor nakazuje z urzędu lub na wniosek osoby zainteresowanej, w drodze decyzji administracyjnej, przywrócić stan zgodny z prawem w przypadku naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych. W rozpatrywanej sprawie brak jest podstaw do wydania decyzji nakazującej przywrócić stan zgodności z prawem, albowiem przetwarzanie danych osobowych Skarżącego odbywa się zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Niezależnie od powyższego odnosząc się do zarzutu Skarżącego dotyczącego kwestii rejestracji zbioru danych gromadzonych przez Urząd, podkreślenia wymaga, że te zagadnienia – jako odnoszące się ogólnie do przetwarzania danych osobowych przez ww. podmiot – mogą być ewentualnie przedmiotem postępowania prowadzonego przez Generalnego Inspektora z urzędu, a nie w postępowaniu wszczętym na skutek skargi indywidualnej osoby. Ponadto zgodnie z art. 42 ust. 1 ustawy Generalny Inspektor prowadzi ogólnokrajowy, jawny rejestr zbiorów danych osobowych. W myśl ust. 2 tego przepisu każdy ma prawo przeglądać ten rejestr. Zaznaczyć należy, że osoba zainteresowana nie musi wykazywać w tym celu interesu prawnego ani spełniać jakichkolwiek warunków formalnych. Rejestr wskazuje na administratora danych oraz ogólne założenia funkcjonowania zbioru, w tym – zgodnie z art. 41 ust. 1 pkt 3a ww. ustawy – opis kategorii osób, których dane dotyczą, oraz zakres przetwarzanych danych. Jak wskazał Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w uzasadnieniu wyroku z dnia 11 marca 2010 r. (sygn. akt: II SA/Wa 953/09) cyt.: „(...) postępowanie rejestracyjne, stosownie do rozdziału 6 uodo {ustawy o ochronie danych osobowych} toczy się pomiędzy administratorem a GIODO {Generalnym Inspektorem Ochrony Danych Osobowych}. Osoba, której dane są przetwarzane w zbiorze danych niezgłoszonym do rejestracji, może poszukiwać ochrony w innym trybie, jeśli jej dane osobowe są przetwarzane niezgodnie z prawem, np. bez podstawy prawnej. Nie ma ona jednak żadnych uprawnień (poza powiadomieniem organu rejestrowego lub organów ścigania karnego) w zakresie postępowania rejestracyjnego (...)”.

W tym stanie prawnym i faktycznym, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak na wstępie.

Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych, art. 129 § 2 w zw. z art. 127 § 3 Kpa, strona niezadowolona z niniejszej decyzji, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, może zwrócić się do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (adres: Biuro GIODO, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa) z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.